

¿QUÈ HI HA RERE LES FLORS DE SANT JORDI?

"No és el negoci de les flors, sinó el de les vides,
on es negocia la salut, l'aliment,
el bon viure i la felicitat"....

Jonathan Prieto, fill d'una treballadora de flors.

En primer lloc, ens presentem. La campanya 'Tras las flores' neix d'activistes independents articulades al voltant del món de la floricultura de la Sabana de Bogotà (Colòmbia), per a conscienciar a les consumidores de flors del Nord global. Centrant l'atenció en les vulneracions de Drets Humans realitzades sistemàticament dins del negoci de les flors d'exportació. És per això, que en un dia com Sant Jordi, creiem necessari reflexionar sobre la responsabilitat, individual i col·lectiva, respecte al consum de les roses produïdes i exportades en gran part des del Sud global (Colòmbia, Equador, Brasil, Kènia, Zimbàbue, Etiòpia, entre d'altres.)

Només a la festa de Sant Jordi del 2018 es van consumir al voltant de 7 milions de roses segons fonts del Mercat de les Flors. De les quals, Colòmbia va exportar un 71% del total, sent el principal país exportador. Per la seva part, Holanda va exportar un 15%, Equador un 9% i el 5% restant va ser producció local (3% Barcelona i el 2% a la resta de l'Estat espanyol). La varietat Freedom, originària de l'Equador i Colòmbia, representa el 60% de les roses subministrades per Sant Jordi.

Les flors tenen una càrrega simbòlica que ha sigut construïda històricament i socialment en relació amb l'estètica de la bellesa, de la fragilitat, del que embelleix, fins i tot, el que enamora, el que es regala, el que acompanya a les persones difuntes. Aquesta càrrega simbòlica ha sigut aprofitada per grans empreses que avui en dia promouen el consum massiu, el qual s'incrementa en celebracions tradicionals, com Sant Jordi, etiquetat com el dia més romàntic de l'any, i altres festes creades pel mercat capitalista global com San Valentín. Així, aquest mercat ha fet de les flors tallades, un producte amb un temps reduït d'ús, un símbol d'explotació.

Mentre al Nord global es regalen flors per generar il·lusió o acompanyar moments especials, les dones del Sud global que sostenen el negoci perden les seves il·lusions, la seva salut, i les seves famílies a causa de l'explotació laboral. Entre aquestes vulneracions hi trobem: jornades de fins a 16 hores diàries on són exposades a productes químics agrotòxics i pesticides, posicions corporals perjudicials i moviments repetitius que afecten greument a la salut de les treballadores. A més, pateixen una gran càrrega d'estrès laboral en haver de complir amb les quotes de producció a gran escala derivades de les lògiques del mercat transnacional que prioritza l'acumulació de capital davant els drets laborals, mediambientals i socials.

Cultivar flors provoca que grans territoris perdin la seva riquesa en detriment de la seguretat, sobirania alimentària i biodiversitat en instal·lar-se com a monocultiu, intoxicant progressivament la terra, el subsòl i afectant l'aigua. Les empreses de flors han privatitzat l'aigua sense tenir cap restricció, i a més l'exporten a l'acumular-se als talls de les flors que arriben a mesurar fins a 90 cm. Per cada varietat de flors hi ha mesures específiques perquè puguin suportar els llargs viatges, en aquest sentit a més de l'aigua utilitzada durant tot el procés de creixement de la planta, hi ha un alt percentatge que s'acumula en els talls i s'exporta fora del territori.

Ingeominas¹ va realitzar un balanç hídric dels aquífers de la Sabana de Bogotà on senyalava que el sector de les flors arribava a un consum de fins a 54,8 milions de m³ d'aigua per any, el qual mostra una gran pressió sobre les reserves hídriques. En contraposició, per al consum humà es calculen uns 10,7 milions de m³ a l'any per Madrid, Funza i Subachoque, municipis de Colòmbia, on es concentra gran part de la producció de flors. Unes 400 empreses ocupen 6.700 hectàrees al país, de les quals la gran majoria (un 73%) estan dins la Sabana propera a Bogotà.

Durant anys hem pensat des dels moviments, organitzacions socials i sindicats d'alguns països productors de flors en com traslladar al Nord global la preocupació per l'extractivisme de la terra i dels cossos, implícita en la producció de la naturalesa morta, les flors. Així doncs, creiem que el més conscient amb el planeta i amb les persones explotades **és deixar de consumir flors d'exportació** i buscar altres alternatives que vagin des de la creativitat col·lectiva fins al cultiu de flors local, per a seguir vivint les festes com trobades dels pobles sense que impliqui que en altres llocs del món s'estiguin produint injustícies.

No obstant això, sabem que aquest és un llarg camí per recórrer. En aquest sentit, creiem que és necessari emfatitzar que mentre aquest consum es doni és molt important que sigui de forma conscient. Per això, apel·lem a un consum que qüestionari aquells processos de producció que sostinguin l'explotació i es comenci a apostar per un **consum sostenible**. Així doncs, exigim també seguir reivindicant i valorant el paper dels segells de qualitat, tot i estar lluny de protegir totes les vides, per millorar els drets i les condicions laborals de les treballadores. Així, com poder promoure la protecció del medi reduint l'ús de plaguicides en els seus diferents nivells de toxicitat.

Per tot l'anterior, volem convidar a les organitzacions socials, ambientals i de Drets Humans a adherir-se, recolzar i difondre la campanya "Rere les flors" (Tras las flores) per a visibilitzar i denunciar les diferents vulneracions; a qui consumeixi els convidem a reflexionar sobre el que implica decidir comprar o no un producte amb una història d'explotació; i als que sustenten el negoci els hi exigim sensatesa davant la greu crisi ecològica a escala mundial, ja que no és coherent continuar amb un mercat que intensifica el desastre socioambiental. El que nosaltres somniem és que les terres no produeixin flors als Estats Units i a Europa, sinó que produeixin aliments per als propis territoris prioritzant l'abastiment local.

LES TREBALLADORES I TREBALLADORS DE FLORS SÓN MÉS IMPORTANTS QUE MILERS DE FLORS JUNTES!

Que segueixi la festa de l'amor eficaç entre els pobles, per un Sant Jordi lliure
d'explotació!

www.traslasflores.com

¹ Actualment anomenat Servei Geològic Colombià o SGC, agència adscrita al Ministeri de Mines i Energia, encarregada de realitzar recerca científica bàsica i aplicada del potencial de recursos del subsòl. Així com també avança el seguiment i monitoratge d'amenaques d'origen geològic.

LLISTA D'ADHESIONS AL MANIFIEST:

Corporación Cactus
Asociación Herrera
Red Popular de Mujeres de la Sabana de Bogotá
Servei Civil Internacional de Catalunya
Setem Catalunya
Lliga dels Drets dels Pobles
SOS Racisme...

Si des de la vostra associació o col·lectiu us voleu adherir al manifest envieu un correu a **traslasflores@gmail.com**